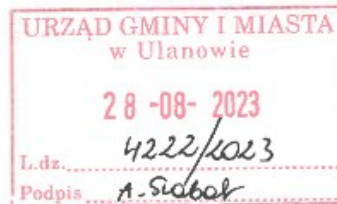

Zalecenia dot. zapobiegania zakażeniom bakteriami z rodzaju Legionella sp.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Nisku
37-400 Nisko, ul. Rudnicka 13
tel. (15) 841-20-10

Nisko, dnia 28 sierpnia 2023r.

PSK.9011.1.34.2023

Strony wg rozdzielnika

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nisku przypomina, że na właścicieli lub zarządców nieruchomości nałożony został obowiązek zapobiegania rozwojowi bakterii rodzaju *Legionella* oraz utrzymywania nieruchomości w należytym stanie higieniczno - sanitarnym w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym. Potencjalnie bakterie rodzaju *Legionella sp.* mogą być obecne w instalacji zasilającej w wodę w budynkach. Zwolniony przepływ wody, przerywane wykorzystanie wody, obecność biofilmu, stara instalacja wodna sprzyjają ich kolonizacji. Rozwojowi bakterii sprzyja również osad bogaty w sole wapnia i magnezu, obecność glonów i pierwotniaków oraz temperatura 20-50°C.

W związku z powyższym, PPIS w Nisku przesyła w załączeniu zalecenia dot. zapobiegania zakażeniom bakteriami z rodzaju *Legionella sp.*

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Nisku
mgr inż. Magdalena Rachwał

Otrzymują:

1. Adresat + załącznik
2. A/a

Czym jest Legionella?

Bakteria Legionella występuje na całym świecie i jest szeroko rozpowszechniona w środowisku, a jej rezerwuarem jest woda i mokra gleba. Legionellę pneumophila wykrywano w strumieniach, stawach, instalacjach wodno-kanalizacyjnych hoteli, szpitali, domów opieki, w kurkach i sitkach prysznicowych, w zbiornikach magazynujących wodę, urządzeniach klimatyzacyjnych i nawilżających, w basenach z hydromasażem, basenach termalnych, basenach spa, w urządzeniach medycznych.

Warunki determinujące wzrost Legionelli

Wpływ Legionelli na zdrowie

Grupa ryzyka

Jak zredukować ryzyko zakażenia?

Regularnie czyść i dezynfekuj urządzenia natryskowe w domu (głowice prysznicowe, nawilżacze powietrza, wanny z hydromasażem) zgodnie z zaleceniami producenta.

Po nieużywaniu kranu ponad 2 tygodnie, odkręć wodę na przynajmniej 2 min zanim zaczniesz z niej korzystać.

Okresowo opróżniaj i przepłukuj urządzenia grzewcze, zgodnie z zaleceniami producenta, aby zredukować osiadające na dnie i ściankach zanieczyszczenia.

Jeżeli możesz, zachowaj temperaturę wody w urządzeniach grzewczych na poziomie 60°C.

**ZALECENIA DLA WŁAŚCICIELI/ZARZĄDCÓW BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI
PUBLICZNEJ I ZAMIESZKANIA ZBIOROWEGO DOTYCZĄCE
ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM BAKTERIAMI Z RODZAJU LEGIONELLA.**

**WŁAŚCIWA KONSERWACJA I UTRZYMANIE ODPOWIEDNIEJ TEMPERATURY
W PUNKTACH WYPŁYWU WODY Z KRANU I W PODGRZEWACZACH WODY**

- Zapewnienie i utrzymanie, w punktach wypływu wody z kranu, temperatury wody o wartości co najmniej 55 °C. Utrzymywanie temperatury wody powyżej 55 °C może zmniejszać prawdopodobieństwo namnażania się bakterii Legionella sp. W trakcie użytkowania należy pamiętać o zachowaniu szczególnej ostrożności oraz o zapewnieniu odpowiednich środków zabezpieczających użytkowników przed poparzeniem.
- Zapewnienie i utrzymanie w podgrzewaczu temperatury wody o wartości co najmniej 60 °C.
- Podgrzewacz wody po dłuższym okresie nieużytkowania powinien być opróżniony z wody i poddany zabiegom czyszczenia. Wszystkie czynności konserwacyjne należy przeprowadzać zgodnie z instrukcjami producenta lub przez odpowiednio przeszkolone osoby.

PŁUKANIE WEWNĘTRZNYCH SYSTEMÓW WODOCIĄGOWYCH WODY CIEPŁEJ I ZIMNEJ

- Płukanie wewnętrznych systemów wodociągowych powinno się odbywać z uwzględnieniem możliwie jak największej liczby punktów wypływu wody (np. kranów, pryszniców). Ze względu na wielkość obiektu i ciśnienie wody w instalacjach może być konieczne płukanie prowadzone w poszczególnych obszarach np. na piętrach, w pionach, pokojach.
- Celem płukania wewnętrznych systemów wodociągowych jest wymiana wody na świeżą, zapewnienie właściwej temperatury wody w punkcie czerpalnym (co najmniej 55 °C dla wody ciepłej, poniżej 25 °C dla wody zimnej) oraz utrzymanie na odpowiednim poziomie stężenia środka dezynfekcyjnego we wszystkich punktach (w przypadku stosowania dezynfekcji chemicznej).
- Wskazane jest płukanie wewnętrznych systemów wodociągowych wody ciepłej, o ile to możliwe, tak długo aż woda wypływająca z punktu jej wypływu osiągnie maksymalną temperaturę.

- Podczas płukania należy zachować ostrożność i zminimalizować rozpryskiwanie wody oraz powstawanie aerozolu wodnego.

CZYSZCZENIE WODNYCH URZĄDZEŃ O FUNKCJI DEKORACYJNEJ (NP. FONTANNY, ŚCIANY WODNE)

- Zapewnienie, aby przed uruchomieniem wodnych urządzeń o funkcji dekoracyjnej, elementy instalacji takie jak zbiorniki, ściany, niecki były wolne od szlamu lub biofilmu. W razie konieczności należy przeprowadzić ich czyszczenie i dezynfekcję.
- Czyszczenie urządzeń należy przeprowadzać zgodnie z zaleceniami producenta.
- Po ponownym napełnieniu instalacji wodą, wskazany jest pomiar stężenia środków dezynfekcyjnych, aby upewnić się, że woda jest bezpieczna.

KONTROLA I CZYSZCZENIE BASENÓW Z HYDROMASAŻEM /TYPU SPA/ TYPU WHIRLPOOL

- Zapewnienie, aby przed napełnieniem i oddaniem do użytkowania basenu, elementy instalacji takie jak zbiorniki, ściany, niecki były wolne od osadu lub biofilmu. W razie konieczności należy przeprowadzić ich czyszczenie i dezynfekcję.
- Po ponownym napełnieniu basenu wodą, wskazany jest pomiar stężenia środków dezynfekcyjnych, aby upewnić się, że woda jest bezpieczna.
- Zaleca się wykonanie badania wody z wanny/niecki basenu w kierunku bakterii Legionella sp.

KONTROLA I CZYSZCZENIE SYSTEMÓW KLIMATYZACYJNYCH

- Utrzymywanie odpowiedniego stanu technicznego wież chłodniczych, komór zraszania zgodnie z wytycznymi producenta i najlepszymi praktykami branżowymi (w tym procedurami uruchamiania i wyłączania).
- Eksploatowanie zgodnie z instrukcją producenta.
- Prowadzenie systematycznej kontroli wizualnej elementów systemu, w celu potwierdzenia, że są czyste i właściwie nadzorowane.
- Przed włączeniem do użytkowania, wieża i basen/zbiorniki ociekowe powinny być wolne od szlamu, gruzu i biofilmu. W razie konieczności wskazane jest przeprowadzenie czyszczenia.
- Zapobiegawczo zaleca się przeprowadzenie dezynfekcji przed ponownym uruchomieniem.

KONTROLA I CZYSZCZENIE WYPOSAŻENIA BHP, SYSTEMÓW PPOŻ

- Systemy zraszaczy przeciwpożarowych, stanowiska do przemywania oczu i prysznice bezpieczeństwa powinny być utrzymane w czystości i właściwie nadzorowane.
- Zaleca się systematyczne płukanie, czyszczenie i dezynfekcję zgodnie ze specyfikacjami producentów.

WŁAŚCIWE ZARZĄDZANIE I UTRZYMYWANIE URZĄDZEŃ I WEWNĘTRZNEGO SYSTEMU WODOCIĄGOWEGO POD KONTROLĄ W CELU ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO

- Dokonywanie przeglądów stanu technicznego wewnętrznych systemów wodociągowych, ze szczególnym uwzględnieniem: doboru wielkości systemu do aktualnych potrzeb, szczelności przewodów, wzajemnej izolacji przewodów ciepłej i zimnej wody (ryzyko schładzania ciepłej wody i ogrzewania zimnej), stanu technicznego podgrzewacza wody, utrzymania odpowiedniej temperatury wody ciepłej, sprawdzania stężenia środków dezynfekcyjnych (w przypadku obiektów, w których stosowana jest dezynfekcja chemiczna).
- Kontrolowanie temperatury wody wypływającej z podgrzewacza oraz w poszczególnych punktach jej wypływu z kranu (zarówno ciepłej, jak i zimnej wody).
- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej okresowych przeglądów i kontroli temperatury.
- Po przywróceniu normalnego funkcjonowania budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego, w celu ograniczenia ryzyka namnażania się bakterii *Legionella* sp., konieczna jest dalsza właściwa eksploatacja urządzeń i wewnętrznych systemów wodociągowych. W szczególności zaleca się regularne sprawdzanie i utrzymywanie na odpowiednim poziomie parametrów wody, takich jak: temperatura, pH i tam gdzie ma to zastosowanie, stężenie środków dezynfekcyjnych oraz zapewnienie poprawności funkcjonowania urządzeń stosowanych do uzdatniania i dezynfekcji wody.

Ze względu na to, że zasiedlanie instalacji wodnych pałeczkami *Legionella* sp. staje się coraz bardziej powszechne i stanowi realne zagrożenie zakażeniami wśród ludzi, niezwykle ważne jest prowadzenie monitoringu mikrobiologicznego stopnia skażenia systemów wodnych oraz działań mających na celu ograniczenie ich występowania i namnażania się w instalacjach wody ciepłej.

